

La mà de ferro del comissari

Hi ha gent que té el nom que es mereix. Com, per exemple, el comissari de policia Julio Hierro Moset, ex-cap de la brigada provincial d'Informació de Bilbao i actualment en llibertat sota fiança, després d'haver estat processat en el sumari del cas Segundo Marey, la primera malifeta –més aviat la primera pifia– reivindicada pel GAL i que jutjarà la sala segona del Tribunal Suprem d'aquí a pocs mesos.

El comissari Hierro –un crac, amb anys de provada eficàcia, en el terreny de les investigacions expeditives– no es podia dir de cap altra manera. Es un home que té un nom que li va just a mida. I és clar, no ho pot amagar, actua com és, encara que això, a vegades, li causi algun disgust.

Fa uns quants dies el comissari Hierro va ser a punt de comparèixer davant la secció primera de l'Audiència de Bilbao, amb quatre funcionaris més del Cos de Policia espanyola, acusats d'haver torturat l'any 1984 dos membres d'Iraultza ("Revolució"), un grup relacionat amb el Moviment Comunista d'Euskadi (EMK) que, durant un temps, va tenir una activitat intermitent en accions de sabotatge i col·locació d'explosius en propietats industrials. Julio Hierro i els funcionaris Paulino Navarro González, Jesús Esteban de la Morena, Carlos Elías Abad i Pedro Laiz González havien de respondre de set delictes de tortures i d'uns quants de faltes, amb què es guanyaven peticions d'un any i un mes de presó major, més les indemnitzacions corresponents a les víctimes dels maltractaments.

Segons la qualificació del fiscal, José Ramón Quintana Garmendia i José Pedro Otero García foren detinguts el 2 de febrer de 1984 a la nit, al centre de Bilbao, després de col·locar un artefacte explosiu davant la porta del Banc Nacional de París (BNP). Tot seguit els dugueren a la comissaria de policia d'Indautxu per sotmetre'ls a interrogatori. Allí, com va explicar José Ramón Quintana a la comissió judicial, van rebre maltractaments i amenaces de tota mena. De tot menys bones paraules. Els van posar elèctrodes a parts sensibles del cos, foren obligats a fer exercicis físics fins a l'atruïment, van sofrir un simulacre

de castració... La fiscalia precisa que el comissari Hierro va ser present en tots aquests interrogatoris i que fins i tot va "pegar repetidament" ambdós detinguts. En fi, que se li va escapar la mà a base de bé.

L'endemà José Pedro Otero va ser conduït amb cotxe a Burgos, però a la tornada els policies Elías i Laiz van parar a l'altura de Briviesca i l'en van fer baixar emmanillat. No era precisament perquè estirés les cames i fes un riu. Just al costat de la carretera li van clavar un pallissa monumental a base de puntades de peu mentre li demanaven on podien

trobar un altre dels seus companys, algú anomenat "Koldo". En el sumari hi ha els certificats mèdics de les ferides lleus que presentaven tots dos detinguts quan foren duts a la Casa de Socors dos dies després.

Aquesta vegada el comissari Hierro se n'ha sortit baratet. A última hora l'Audiència de Bilbao va decidir de no fer-lo seure a la banqueta –juntament amb l'agent Fernando Pol– argumentant que el delicte ja havia prescrit perquè havien passat més de cinc anys des del moment dels fets fins a la primera diligència de reconeixement, el març del 1989. L'acusació particular, representada per dos advocats d'Herri Batasuna, ha aixecat el crit al cel i ha anunciat que presentaran recurs de cassació. El cas continua obert.

"Hierro és de l'escola de Ballesteros –m'ha explicat un agent del CESID que va actuar a Euskadi una colla d'anys–. Són policies acostumats a fer anar la mà i el que faci falta per obtenir les informacions. No s'ho pensen tres vegades. Jo he participat amb ells en operacions antiterroristes unes quantes vegades i els he vist fer força animalades. Recordo detencions nocturnes de sospitosos de tenir relacions amb ETA; els treien del llit i els duïen al cementiri de més a prop on els ficaven una pistola a la boca i feien veure que els liquidarien; els feien de tot. Algunes vegades vaig haver de protestar als caps superiors pel que veia. Era terrible. Aquella gent no sabia on eren els límits. Però a la llarga, tots han acabat davant els tribunals."

Abans, el comissari Hierro estava orgullós del seu nom. Però ara li comença a pesar més del compte. Una contradicció com una altra. ■

XAVIER VINADER

"Aquesta vegada el comissari Hierro se n'ha sortit baratet. A última hora l'Audiència de Bilbao va decidir de no fer-lo seure a la banqueta argumentant que el delicte ja havia prescrit."